

Protokol o ochraně a udržitelném využívání biologické a krajinné rozmanitosti k Rámcové úmluvě o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat

Smluvní strany Protokolu

V SOULADU s jejich úkoly, vyplývajícími z Rámcové úmluvy o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat, dále jen "Karpatská úmluva" (Kyjev, 2003), o prosazování komplexní politiky a spolupráci na ochraně a udržitelném rozvoji Karpat;

VĚDOMY si skutečnosti, že během posledních desetiletí zahájení a vystupňování určitých lidských činností vedlo k podstatným změnám v biologické a krajinné rozmanitosti Karpat, které jsou přírodním stanovištěm mnoha rozličných rostlinných a živočišných druhů;

USILUJÍCE o zmírnění hrozeb biologické a krajinné rozmanitosti Karpat a o podporu udržitelného rozvoje jejich přírodních zdrojů;

V SOULADU s jejich závazky vyplývajícími z článku 4 Karpatské úmluvy;

BEROUCE NA VĚDOMÍ, že všechny smluvní strany Protokolu jsou smluvními stranami Úmluvy o biologické rozmanitosti (Rio de Janeiro, 1992); Úmluvy o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť (Bern, 1979); Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Washington, 1973); Úmluvy o mokřadech majících mezinárodní význam zejména jako biotopy vodního ptactva (Ramsar, 1971) a Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví (Paříž, 1972);

BEROUCE NA VĚDOMÍ další související úmluvy a dohody, především Úmluvu o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů (Bonn, 1979), Evropskou úmluvu o krajině (Florencie, 2000), Úmluvu o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států (Espoo, 1991) a Úmluvu o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (Aarhus, 1998);

BEROUCE V ÚVAHU právní rámec ochrany přírody a zachování biodiverzity Evropského společenství;

OCEŇUJÍCE snahy a úspěchy v rámci Rady Evropy usilující o ochranu ekosystémů, přírodních stanovišť, druhů, jejich genetické rozmanitosti a krajin v Evropě;

USILUJÍCE o zajištění účinnějšího provádění existujících právních nástrojů a VYCHÁZEJÍCE z dalších mezinárodních programů;

PŘESVĚDČENY, že v úsilí chránit, uchovávat a udržitelným způsobem pečovat o přírodní zdroje Karpat nemůže uspět pouze jedna země a že toto úsilí vyžaduje regionální spolupráci;

VĚDOMY SI skutečnosti, že ekosystémy překračují hranice států, a vyšší hodnoty přeshraniční spolupráce pro dosažení ekologické soudržnosti; a

ROZHODNUTY spolupracovat na zachování, obnově a udržitelném využívání biologické a krajinné rozmanitosti Karpat;

se dohodly takto:

KAPITOLA I OBECNÉ CÍLE, GEOGRAFICKÝ RÁMEC PŮSOBNOSTI A DEFINICE

Článek 1

Obecné cíle a principy

1. Cílem Protokolu o ochraně a udržitelném využívání biologické a krajinné rozmanitosti (dále jen "Protokol") je zlepšit ochranu, obnovení a udržitelné využívání biologické a krajinné rozmanitosti Karpat, přinášeje tak užitek současným a budoucím generacím.

2. K dosažení výše uvedených cílů smluvní strany harmonizují a koordinují své snahy a spolupracují na ochraně, zachování a udržitelném využívání přírodních a polopřírodních stanovišť a zabezpečení jejich kontinuity a spojitosti, obnově degradovaných stanovišť, ochraně a udržitelném využívání druhů flóry a fauny, charakteristických pro Karpaty, především na ochraně ohrožených či endemických druhů a velkých šelem.

3. Smluvní strany proto spolupracují zvláště na:

(a) vytváření, harmonizaci a provádění příslušných plánů péče, usilujících o dosažení všeobecných standardů ochrany a udržitelného využívání přírodních stanovišť a druhů;

(b) prevenci zavádění nepůvodních invazních druhů, které by mohly ohrozit ekosystémy, přirozená stanoviště nebo původní druhy v Karpatech, jejich omezení či vyhubení;

(c) prevenci zavádění geneticky modifikovaných organismů, které by mohly ohrozit ekosystémy, přírodní stanoviště nebo původní druhy v Karpatech, a jejich kontrole;

(d) tvorbě a/nebo podpoře vzájemně slučitelných indikátorů biodiverzity a systémů monitorování;

(e) vytváření a/nebo podpoře koordinovaných regionálních inventarizací druhů a přírodních stanovišť;

(f) vytváření a/nebo podpoře koordinovaných vědeckých výzkumných programů a projektů;

(g) zakládání ekologických sítí v Karpatech a zlepšení ochrany a udržitelného hospodaření biologické a krajinné rozmanitosti v oblastech mimo chráněná území;

(h) začlenění cílů usilujících o ochranu a udržitelné využívání biologické a krajinné rozmanitosti do jiných sektorových politik.

Článek 2

Geografický rámec působnosti

1. Tento Protokol se vztahuje na Karpatský region (dále jen "Karpaty"), jak byl definován konferencí smluvních stran.

2. Každá smluvní strana může rozšířit působnost tohoto Protokolu na další části svého území prohlášením učiněným u depositáře.

Článek 3

Definice

Pro účely tohoto Protokolu se rozumí:

(a) "Biologickou rozmanitostí" variabilita žijících organismů, jež zahrnuje rozmanitost uvnitř druhů samotných, rozmanitost mezi druhy a rozmanitost ekosystémů;

(b) “Hraničním územím” oblast spadající pod pravomoc příslušné smluvní strany v těsné blízkosti státní hranice s jinou smluvní stranou, kde činnosti prováděné na jedné straně státních hranic by mohly mít přímý či nepřímý a nepříznivý nebo pozitivní vliv na životní prostředí, závislý na povaze konkrétní činnosti, na druhé straně státních hranic;

(c) “Karpatskou soustavou chráněných území” tématická soustava spolupracujících chráněných území v Karpatech;

(d) “Ochranou” řada opatření nutných k udržování přírodních stanovišť a populací druhů volně žijící fauny a flóry na příznivé úrovni zachování;

(e) “Konferencí smluvních stran” konference smluvních stran Karpatské úmluvy.

(f) “Degradovanými stanovišti” přirozená stanoviště s kvalitou nebo hodnotou ekologických funkcí sníženou různými vlivy, jako jsou znečištění, neudržitelné využívání zdrojů, cizí invazní druhy atd.

(g) “Ekologickou sítí” systém území, která jsou ekologicky i fyzicky spojena, sestávající z jádrových území, koridorů a ochranných pásem;

(h) “Ohroženými druhy” druhy ohrožené vyhytním na celém území jejich výskytu nebo jeho významné části.

(i) “Endemickými druhy” druhy přirozené, původní a jedinečné pro definované území nebo region;

(j) “Nepůvodními invazními druhy” nepůvodní druhy introdukované vědomě nebo neúmyslně mimo svá přirozená stanoviště, kde se zachytily, začaly se množit a rozšířily se způsobem, který způsobuje škody životnímu prostředí, do kterého se dostaly;

(k) “Krajinou” území, jak je vnímáno lidmi, jehož charakter je výsledkem činnosti a vzájemného ovlivňování přírodních a/nebo lidských faktorů;

(l) “Krajinnou rozmanitostí” variabilitu krajinných typů;

(m) “Přirozenými druhy” původní druhy daného regionu nebo ekosystému;

(n) “Přírodní stanoviště” znamená suchozemskou nebo vodní oblast charakteristickou geograficky, neživými a živými prvky, kde se organismus nebo populace přirozeně vyskytuje;

(o) “Pozorovatelem” pozorovatel definovaný v článku 14 odstavci 5 Karpatské úmluvy;

(p) “Smluvními stranami” smluvní strany tohoto Protokolu;

(q) “Chráněným územím” geograficky vymezená oblast, která je určena a obhospodařována za účelem dosažení specifických cílů ochrany přírody;

(r) “Obnovou” návrat ekosystému nebo přirozeného stanoviště k jeho původnímu uspořádání, přirozenému složení druhů a přírodním funkcím;

(s) “Polopřirodním stanovištěm” takové stanoviště, které bylo upraveno a je udržováno lidskými aktivitami, ale stále si zachovává druhy, které se v dané lokalitě přirozeně vyskytují;

(t) “Udržitelným využíváním” využívání složek biologické rozmanitosti takovým způsobem a mírou, které nevedou k dlouhotrvajícímu poklesu biologické rozmanitosti, a tím se zachovává její potenciál vyhovět potřebám a touhám současných i budoucích generací;

(u) “Přeshraničním chráněným územím” oblast složená ze dvou nebo více chráněných území nacházejících se uvnitř území dvou nebo více smluvních stran, přiléhajících k státním hranicím, každé spadající pod pravomoci příslušné smluvní strany.

KAPITOLA II OBECNÉ ZÁVAZKY

Článek 4

Politiky, strategie a plány usilující o ochranu, obnovu a udržitelné využívání biologické a krajinné rozmanitosti Karpat

Každá smluvní strana vytvoří a provádí na svém území politiky a strategie usilující o ochranu, obnovu a udržitelné využívání biologické a krajinné rozmanitosti Karpat, přičemž bere v úvahu politiky a strategie vytvořené a prováděné ostatními smluvními stranami.

Článek 5

Začlenění cílů ochrany a udržitelného využívání biologické a krajinné rozmanitosti Karpat do sektorových politik

1. Smluvní strany berou v úvahu cíle tohoto Protokolu i ve svých ostatních politikách, zvláště v územním plánování a ochraně půdního fondu, hospodaření s vodami a povodími, zemědělství a lesnictví, dopravě a infrastrukturě, cestovním ruchu, průmyslu a energetice.
2. Smluvní strany spolupracují na začlenění cílů usilujících o ochranu a udržitelné využití biologické a krajinné rozmanitosti do dalších regionálních i celosvětových sektorových politik a strategií, které by mohly mít vliv na ochranu a udržitelné využívání biologické a krajinné rozmanitosti v Karpatech.

Článek 6

Zapojení regionálních a místních orgánů a ostatních zainteresovaných skupin

1. Každá smluvní strana, v rámci svého existujícího institucionálního rámce, přijme opatření k usnadnění koordinace a spolupráce mezi dotčenými institucemi a regionálními i místními orgány, zaměřených na podporu sdílené zodpovědnosti, zvláště pak k rozvoji a zlepšení součinnosti během provádění politik na ochranu, obnovu a udržitelné využívání biologické a krajinné rozmanitosti Karpat a následných opatření.
2. Každá smluvní strana učiní opatření pro zapojení regionálních i místních orgánů a ostatních zainteresovaných skupin/subjektů do vytváření a provádění těchto politik a opatření.

Článek 7

Mezinárodní spolupráce

1. Smluvní strany podporují aktivní spolupráci mezi příslušnými institucemi a organizacemi na mezinárodní úrovni s ohledem na ochranu, obnovu a udržitelné využívání biologické a krajinné rozmanitosti Karpat.

2. Smluvní strany podporují spolupráci mezi regionálními a místními orgány v Karpatech na mezinárodní úrovni a budou hledat řešení společných problémů na nejvhodnější úrovni.

KAPITOLA III ZVLÁŠTNÍ OPATŘENÍ

Článek 8

Ochrana, udržování, obnova a udržitelné využívání přírodních a polopřírodních stanovišť

1. Konference smluvních stran přijme seznam typů ohrožených přírodních a polopřírodních stanovišť, které jsou v Karpatech původní (Červený seznam přírodních stanovišť Karpat).
2. Každá smluvní strana přijme na svém území opatření s cílem zajistit dlouhodobou ochranu, obnovu a udržitelné využití přírodních stanovišť v Karpatech, se zvláštním zaměřením na ty, které jsou ohrožené tak, jak jsou definovány v článku 8 odstavci 1 .
3. Každá smluvní strana přijme opatření na svém území s cílem udržovat nebo obnovit a udržitelně využívat polopřírodní stanoviště v Karpatech, se zvláštním zaměřením na ty, které jsou ohrožené, jak jsou definovány v článku 8 odstavci 1 .

Článek 9

Souvislosti a propojení přírodních a polopřírodních stanovišť a ekologická síť v Karpatech

1. Každá smluvní strana přijme na svém území opatření s cílem zlepšit a zajistit souvislost a propojení přírodních a polopřírodních stanovišť v Karpatech, čímž umožní rozptýlení a migraci populací volně žijících druhů, obzvláště velkých šelem, a genetickou výměnu mezi takovými populacemi.
2. Každá smluvní strana zachovává, pečuje o, a je-li to nezbytné, rozšiřuje stávající chráněná území na svém území v Karpatech, a podporuje vyhlášení nových chráněných území v Karpatech a péči o ně.
3. Smluvní strany spolupracují na vytvoření ekologické sítě v Karpatech, sestávající z chráněných území a ostatních oblastí významných pro biologickou a krajinnou rozmanitost Karpat, a na soudržnosti této sítě.

Článek 10

Obnova degradovaných stanovišť

Každá smluvní strana přijme na svém území opatření s cílem obnovit degradovaná stanoviště v Karpatech.

Článek 11

Ochrana a udržitelné využívání druhů flóry a fauny v Karpatech

Každá smluvní strana přijme na svém území opatření s cílem zajistit dlouhodobou ochranu a udržitelné využití druhů flóry a fauny, které jsou v Karpatech původní.

Článek 12

Ochrana ohrožených druhů včetně endemických druhů a velkých šelem v Karpatech

1. Konference smluvních stran přijme seznam ohrožených druhů flóry a fauny původních v Karpatech („Červený seznam karpatských druhů“) založený na mezinárodně uznávaných principech a kritériích.
2. Každá smluvní strana přijme na svém území opatření s cílem zajistit dlouhodobou ochranu nebo udržitelné využívání a obnovu ohrožených druhů, včetně endemických druhů flóry a fauny, které jsou v Karpatech původní, a velkých šelem, které mohou vyžadovat plány péče.

3. Smluvní strany spolupracují na činnostech usilujících o reintrodukcii původních druhů fauny a flóry.

Článek 13

Prevence před zaváděním nepůvodních invazních druhů a/nebo geneticky modifikovaných organismů ohrožujících ekosystémy, přirozená stanoviště nebo druhy, jejich omezení nebo vyhubení

1. Každá smluvní strana provádí politiky usilující o prevenci zavádění nebo zavlékání nepůvodních invazních druhů a/nebo geneticky modifikovaných organismů, které mohou mít nepříznivé ekologické dopady, jež by mohly ovlivnit biologickou rozmanitost, ekosystémy, přírodní stanoviště nebo druhy, včetně včasného varování o výskytu nových invazních druhů na svém území.

2. Každá smluvní strana přijme na svém území opatření s cílem zabránit zavádění nebo zavlékání druhů uvedených v odstavci 1, a bude-li to nezbytné, omezit nebo vyhubit takové druhy.

Článek 14

Karpatská soustava chráněných území

1. Smluvní strany podporují a napomáhají spolupráci v Karpatské soustavě chráněných území vytvořené konferencí smluvních stran a podporují správy chráněných území, aby se účastnily spolupráce v rámci soustavy.

2. Konference smluvních stran uzná tato území za součást Karpatské soustavy chráněných území a přijme její rámec působnosti.

Článek 15

Zlepšení ochrany a udržitelného hospodaření v oblastech mimo chráněná území

1. Každá smluvní strana přijme na svém území opatření s cílem zlepšit ochranu a udržitelné hospodaření v oblastech mimo chráněná území v Karpatech.

2. Každá smluvní strana napomáhá koordinaci a spolupráci mezi všemi příslušnými zainteresovanými skupinami, aby se zlepšila ochrana, péče a udržitelné hospodaření v oblastech mimo chráněná území v Karpatech, zvláště s cílem zkvalitnit a zajistit propojení mezi existujícími chráněnými územími a ostatními oblastmi a přírodními stanovišti významnými pro biologickou a krajinnou rozmanitost Karpat.

Článek 16

Konzultace, harmonizace a koordinace opatření prováděných v hraničních oblastech

1. Každá smluvní strana harmonizuje a koordinuje se sousedící smluvní stranou, zvláště v přeshraničních chráněných územích, opatření prováděná ve svých hraničních oblastech Karpat, zaměřená na dosažení cílů vyjmenovaných ve článku 1 odstavcích 2 a 3.

2. Smluvní strany spolupracují v rámci existujících přeshraničních chráněných území v Karpatech a harmonizují managementové cíle a použitá opatření, a je-li to potřebné, podporují rozšiřování existujících přeshraničních chráněných území nebo vytváření nových přeshraničních chráněných území v Karpatech.

3. V případě, kdy se přirozená stanoviště ohrožených druhů nachází na obou stranách státních hranic mezi smluvními stranami, tyto dotčené smluvní strany spolupracují na zajištění ochrany, a je-li to nezbytné, na obnově těchto druhů a jejich přírodních stanovišť.

Článek 17

Vytváření a provádění plánů péče

1. Každá smluvní strana vytvoří a provádí plány péče s cílem zajistit dlouhodobou ochranu, zachování nebo obnovu, souvislosti a propojení a udržitelné využívání přírodních a polopřírodních stanovišť, obnovu znehodnocených přírodních stanovišť a stejně tak i dlouhodobou ochranu a udržitelné využívání druhů flóry a fauny původní v Karpatech.
2. Každá smluvní strana usnadňuje koordinaci a spolupráci mezi institucemi, regionálními i místními orgány a ostatními zainteresovanými stranami přímo zapojenými do provádění plánů péče zmíněných v odstavci 1, aby byla posílena sdílená zodpovědnost.

Článek 18

Slučitelné systémy monitorování a informační systémy

1. Smluvní strany spolupracují na harmonizaci svých monitorovacích systémů životního prostředí v Karpatech, které napomáhají dosahování cílů tohoto Protokolu.
2. Smluvní strany spolupracují na vývoji společného informačního systému o biologické a krajinné rozmanitosti Karpat.
3. Každá smluvní strana spolupracuje na tom, aby zabezpečila začlenění svých výsledků veřejného výzkumu do společného informačního systému.

Článek 19

Koordinovaný vědecký výzkum a výměna informací

1. Každá smluvní strana podporuje spolupráci na vědeckém výzkumu prováděném na jejím území nebo vědeckými institucemi této smluvní strany s ohledem na ochranu, obnovu a udržitelné využívání biologické a krajinné rozmanitosti Karpat.
2. Smluvní strany spolupracují na podpoře a harmonizaci výzkumných programů a projektů, které napomáhají dosažení cílů tohoto Protokolu.
3. Smluvní strany podporují mezinárodní spolupráci mezi vědeckými institucemi s ohledem na ochranu, obnovu a udržitelné využívání biologické a krajinné rozmanitosti Karpat, zvláště na harmonizaci systému monitorování, zajištění a harmonizaci databází, a provádění společných výzkumných programů a projektů v Karpatech.
4. Smluvní strany spolupracují na šíření výsledků vědeckých výzkumů, které jsou spojeny s cíli tohoto Protokolu.
5. Smluvní strany podporují koordinované regionální inventarizace druhů a stanovišť Karpat.
6. Každá smluvní strana si vyměňuje informace a zkušenosti z postupů souvisejících s činnostmi uvedenými v článku 1 odstavcích 2 a 3 s ostatními smluvními stranami.
7. Každá Smluvní strana si vyměňuje informace o strategiích a politikách usilujících o ochranu, obnovu a udržitelné využívání biologické a krajinné rozmanitosti v Karpatech s ostatními smluvními stranami.

Článek 20
Společné programy a projekty

Každá smluvní strana se, podle svých potřeb a možností, podílí na společných programech a projektech ohledně činností uvedených ve článku 1 odstavcích 2 a 4, společně prováděných v Karpatech smluvními stranami.

KAPITOLA IV
PROVÁDĚNÍ, MONITOROVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ

Článek 21
Provádění

1. Každá smluvní strana učiní příslušná právní a správní opatření pro zajištění provádění ustanovení tohoto Protokolu a sleduje účinnost těchto opatření.
2. Každá smluvní strana prozkoumá možnosti, jak podpořit finančními opatřeními provádění ustanovení toho Protokolu.
3. Konference smluvních stran vytvoří a přijme Strategický akční plán na provádění tohoto Protokolu.

Článek 22
Prevence nepříznivých vlivů na biologickou a krajinnou rozmanitost

1. Smluvní strany uplatňují principy předběžné opatrnosti a prevence při posuzování a zohledňování možných přímých nebo nepřímých, dlouhodobých nebo krátkodobých vlivů, včetně souhrnných dopadů projektů a činností, které by mohly mít nepříznivý dopad na biologickou a krajinnou rozmanitost Karpat. V souvislosti s tím smluvní strany posoudí možný negativní dopad projektů, plánů a činností na přírodní stanoviště a druhy, včetně přeshraničních vlivů.
2. Každá smluvní strana stanoví podmínky a kritéria, zahrnující příslušná nápravná a kompenzační opatření, za nichž mohou být schváleny politiky, projekty a činnosti s možným škodlivým dopadem na biologickou a krajinnou rozmanitost.

Článek 23
Tradiční znalosti a technologie

Při provádění tohoto Protokolu přijmou smluvní strany opatření pro uchování a podporu tradičních znalostí, zvláště způsobů udržitelného využívání území, technologií hospodaření s půdními zdroji, místních plemen domácích zvířat a odrůd zemědělských plodin a udržitelné využívání planě rostoucích rostlin.

Článek 24
Vzdělávání, informování a veřejné povědomí

1. Smluvní strany podporují vzdělávání, informování a zvyšování povědomí veřejnosti o cílech, opatřeních a provádění tohoto Protokolu.
2. Smluvní strany zajistí přístup veřejnosti k informacím souvisejícím s prováděním tohoto Protokolu.

Článek 25 ***Zasedání smluvních stran***

1. Konference smluvních stran Karpatské úmluvy slouží jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu.
2. Smluvní strany Karpatské úmluvy, které nejsou smluvními stranami tohoto Protokolu, se mohou účastnit konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu jako pozorovatelé. Pokud konference smluvních stran slouží jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu, pak rozhodnutí podle tohoto Protokolu přijímají pouze ty smluvní strany, které jsou smluvními stranami tohoto Protokolu.
3. Pokud konference smluvních stran slouží jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu, kterýkoliv člen předsednictva konference smluvních stran zastupujícího smluvní stranu Karpatské úmluvy, která však současně není smluvní stranou tohoto Protokolu, bude nahrazen členem, jenž bude zvolen smluvními stranami Protokolu a z některé ze smluvních stran tohoto Protokolu.
4. Jednací řád konference smluvních stran se použije přiměřeně pro zasedání smluvních stran tohoto Protokolu, pokud konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu nerozhodne na základě konsensu jinak.
5. První zasedání konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu svolá sekretariát společně s prvním zasedáním konference smluvních stran plánovaném po vstupu tohoto Protokolu v platnost. Následná řádná zasedání konference smluvních stran Karpatské úmluvy sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu se konají společně s řádnými zasedáními konferencí smluvních stran Karpatské úmluvy, pokud konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu nerozhodne jinak.
6. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu učiní v rámci svého mandátu rozhodnutí nezbytná k podpoře jeho účinného provádění. Vykonává funkce svěřené jí tímto Protokolem a:
  - a. vydává doporučení v jakýchkoliv záležitostech nezbytných pro provádění tohoto Protokolu;
  - b. zřizuje pomocné orgány nezbytné k provádění tohoto Protokolu;
  - c. projednává a přijímá, je-li to žádoucí, změny tohoto Protokolu, nezbytné k provádění tohoto Protokolu;
a
  - d. vykonává další funkce potřebné pro provádění tohoto Protokolu.

Článek 26 ***Sekretariát***

1. Sekretariát ustanovený podle článku 14 Karpatské úmluvy slouží jako sekretariát tohoto Protokolu.
2. Článek 15 odstavce 2 Karpatské úmluvy o funkci sekretariátu se použije přiměřeně pro tento Protokol.

Článek 27 ***Pomocné orgány***

1. Kterýkoliv pomocný orgán ustanovený Karpatskou úmluvou, nebo podle ní může na základě rozhodnutí konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu sloužit pro potřeby

tohoto Protokolu; v takovém případě zasedání smluvních stran určí, jaké funkce bude tento orgán vykonávat.

2. Smluvní strany Karpatské úmluvy, které nejsou smluvními stranami tohoto Protokolu, se mohou účastnit jako pozorovatelé zasedání kteréhokoli z těchto pomocných orgánů . Pokud pomocný orgán Karpatské úmluvy slouží jako pomocný orgán tohoto Protokolu, rozhodnutí v rámci Protokolu budou učiněna pouze smluvními stranami Protokolu.

3. Pokud pomocný orgán Karpatské úmluvy vykonává své funkce v záležitostech týkajících se tohoto Protokolu, kterýkoliv člen předsednictva takového pomocného orgánu zastupujícího smluvní stranu Karpatské úmluvy, která však současně není smluvní stranou Protokolu, bude nahrazen členem, jenž bude zvolen smluvními stranami a z některé ze smluvních stran tohoto Protokolu.

Článek 28

Kontrola dodržování závazků

1. Smluvní strany pravidelně podávají konferenci smluvních stran zprávy o opatřeních týkajících se tohoto Protokolu a výsledcích přijatých opatření. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu stanoví interval a formát pro předkládání zpráv.

2. Pozorovatelé mohou předkládat konferenci smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu nebo Výboru pro provádění Karpatské úmluvy (dále jen “Výbor pro provádění”) jakékoliv informace nebo zprávy o provádění a dodržování ustanovení tohoto Protokolu.

3. Výbor pro provádění shromažďuje, hodnotí a analyzuje informace významné pro provádění tohoto Protokolu a sleduje dodržování ustanovení tohoto Protokolu smluvními stranami.

4. Výbor pro provádění předkládá konferenci smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu doporučení pro provádění Protokolu a nezbytná opatření pro jeho dodržování.

5. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu přijme nebo doporučí nezbytná opatření.

Článek 29

Vyhodnocování účinnosti ustanovení

1. Smluvní strany pravidelně kontrolují a vyhodnocují účinnost ustanovení tohoto Protokolu. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu může zvážit přijetí příslušných změn tohoto Protokolu nezbytných pro dosažení jeho cílů.

2. Smluvní strany pomáhají zapojení místních orgánů a ostatních zainteresovaných skupin do procesu uvedeného v odstavci 1.

KAPITOLA V KONEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 30

Vztah mezi Karpatskou úmluvou a Protokolem

1. Tento Protokol je protokolem ke Karpatské úmluvě ve smyslu jejího článku 2 odstavce 3 a dalších souvisejících článků Karpatské úmluvy.

2. Protokol je otevřen k podpisu u deponitáře od..... do....

3. Ustanovení článků 19, 20, 21 odstavců 2 až 4 a článku 22 Karpatské úmluvy o vstupu v platnost, změnách a odstoupení od tohoto Protokolu a o řešení sporů se přiměřeně použijí pro tento Protokol. Pouze smluvní strana Karpatské úmluvy se může stát smluvní-stranou tohoto Protokolu.

Článek 31
Výhrady

K tomuto Protokolu nemohou být učiněny žádné výhrady.

Článek 32
Depozitář

Depozitářem tohoto Protokolu je vláda Ukrajiny.

V..... dne ..... roku..... v jediném originále v anglickém jazyce.

Originál tohoto Protokolu bude uložen u depozitáře, který předá ověřené opisy všem smluvním stranám.

Na důkaz toho níže podepsáni, řádně zmocnění k tomuto účelu, podepsali tento Protokol

za:

Českou republiku
Maďarskou republikou
Polskou republikou
Rumunsko
Srbsko
Slovenskou republikou
Ukrajinu